

Дөрлдэн өргөр делгүржэнэ

Мана района селанэ эдл-ахун күч-көлсчир Коммунистическ партин XXI хургин тууджлч шидвүрмүд күцэлгүнэ дөрлдэн орад долан жилин түрүнк джилд малин шим-шүүс гаргылгыг темдгтэгээр икдүүлгээр бий дээрэн бөдм даалгээр авла.

Селанэ эдл-ахун джил эхлэд 28 миньгын центнер мах, 35 миньгын 150 центнер үс, 2324 центнер ноос болн 2700 миньгын бөдг өгх болдж даалгээр авла.

Ода КПСС-н ЦК-н декабрьск Пленумд белдвр кегджд йовх цагт мана малчир дөрлдэн ашан диглэд дутулданд илхкджд уурулад, иргч джилд Төрскядан малин шим-шүүс улм ик-ар өгхин төлэ шин эв-аргч, көрнэг хайдж олзлгээр шунлта кевәр көдлджэнэ.

Маца района күч-көлсчир эн джилд авсн социалистическ даалгевран нертэ кевәр күцэв. Эн жилин декабрин 20-д государствд мах өлгүнэ джилд даалгээр 98 процент, үс—111 процент, ноос—117 процент, бөдг—108 процент күцэгдсн. Государствд нидн жилин ирлцнэгү цагт өггдснэс: 11 миньгын 408 центнер мах, 11 миньгын 452 центнер үсн, 733 центнер ноосн болн 648 миньгын бөдгн үлү өлгдв.

Малин шим-шүүс гаргылгыг икдүүлгүнэ ноолданд «Комсомолец совхозин коллектив, «Пролетарская победа» болн «Ленинец» колхозмудин колхозникүд ончта сән дилвүрмүд барицхэв. «Комсомолец» совхоз СССР-н олн амтнэ эдл-ахун күнджснн Гаяхүлд батлгдв, энүнэ зөвәр олн малчирн мөрэ авлгнд темдгдсн баяна.

Эн эдл-ахусин партин организаце күч-көлсчир дунд социалистическ дөрлдэ делгүрүлхлэри партин багмудт, производствд көдлдж йовх коммунистирт онц оньган тавнэ. Улгүрн, селанэ эдл-ахун «Ленинец» артелин 45 коммунистирэс колхозин производствд 35 күн тер тоод 16 коммунист малин халхд көдлдж йовна.

Социалистическ дөрлдэн—олн амтнэ ил үүлдвр болджана, тегэд эн дөрлдэн бдр ирвас улм өсэд, колхозин производствин кесг арви шинрүлчир гарад йовна. Районд арви сарин эргцд саалин үкр болгънас 2200 гар килограмм үс саадж авсн гучи саальчир баяна. Теднэ тоод 2615 килограмм үс саадж авсн саальч Яцкая, 2579 килограмм үс саасн үр Павличенко, 2400-д килограмм үс саацхасн саальчир Брышко, Зольванова, Старкова, Омельченко, Абушинова, Матвеева ахта йовна.

Саальчирин болн хөбчирин бас тедү мет үкрчирин, шовучирин темдгтэ сән дилвүрмүд—цуг малчирин күч-көлснн бргмдж бөдлснэ тускар герчдлжэнэ. «Комсомолец» совхозин ах үкрч И. И. Камынин хәрүлдж йовсн малиннэ толгъа болгънас бдр болгън неджэд килограмм немүлдж таргълулсн. Эн совхозин ах хөбч Социалистическ Күч-көлснэ Герой Э. М. Бембишев, 100 хөн болгънас 132 хургъ, хөн болгънас 5,8 килограмм ноос киргъдж авсн. «Южный» совхозин үкрч А. В. Очиров 100 үкрэс 100 тугъа авад, багъ малин толгъа болгъныг сутк болгънднх килограмм даву бсдж мах бәрүлджасн. Эн совхозин ах үкрч И. И. Бондарев, малин төл авлгнд болн мал хәрүлдж таргълулгнд бас сән гидг дилвүр күцсн. Сталина нертэ колхозин гахач М. В. Мухеева кичгидг гаха болгънас 16-д кич авад хадгелджд бсксн. «Пролетарская победа» колхозин шовуч Н. И. Мартыненко бидгидг така болгънас 136 бидг авсн.

Района гардачир болн специалистир колхозмудир болн совхозмудар орад, малин шим-шүүсәр соньмсад, көдлмшиннэ дуту-дундснн илхкэд, эдннэ уурулагнд нөкд болад түрүн нүүрлчирин демилгитг производствд оруидг болцхав. КПСС-н XXI хургин шидвүрмүд күцэлгүнэ ноолданд малин халхин кадрмуд сән гидг илчэн үзүлв. Өдгэ цагт малин халхин көдлмшт 98 коммунистир, 253 комсомольчир көдлдж, эврәннэ үлгүрарн болн олн дунд кедг политическ цөөлгүрарин көдлмшарн олн малчиритг малин шим-шүүс гаргылгыг икдүүлгүнэ ноолданд залдж, асцхана. Олн малд производствени көрнэг бүрдэлгээр зөвәр көдлмш кегдв. Района совхозмудар болн колхозмудар производствени 25 объекте тосхлдж, эдлврт өггдв.

Мал халгылгыг болн асрлгыг саярүлгдснэ, малин төл хадгылгүнэ көдлмш ярсена ашд, олн мал өсклгүнэ зура дилвүртэгээр күцэгджд йовна. Района колхозмуд болн совхозмуд 3000 бод мал худлдж авхин ормд 3105 мал худлдж авсн.

Бидн хөн мал өсклгнд, энүнэ шим-шүүснн икдүүлгнд ик гидг оньган тавджд йовнавдн. Хөбдиг үвлэр хургълулгын өргөр кегджд йовна. Эн джил района колхозмуд болн совхозмуд 100 хөн болгънас дундлад 105 хургъ авч экасн салгъсн. нег хөн болгънас (государствд өггдсн тоогъар) 4,9 килограмм ноосн киргъдж авгдсн.

Гаха өсклгүнэ көдлмш бас зөвәр саянар бөдлсн баяна. Эн жилин арви сарин эргцд гахан 8 миньгын 735 кич авгдсн, эс гиджд кичгидг гаха болгънас 14-д кич авгдсн баяна. Нидн джил кичгидг гаха болгънас 12 кич авгдла.

Колхозмудин болн совхозмудин малин өслтэ хамдан, энүнэ шим-шүүсн бөдлв. Эн жилин арви сарин эргцд, ут-тоодан 4 сай 538 миньгын 870 килограмм үсн саагдсн, нидн джилд болхла, ут-тоодан 3 сай 572 миньгын 522 килограмм үсн саагдсн баясн. Саалин үкр болгнд нидн джил 1719 килограмм үсн саагдсн болхла, эн джил 1960 килограмм үсн саагдсн, эс гиджд нидн джилниэс 241 килограмм үсн үлүгәр саагдсн. Сталина нертэ колхоз саалин үкр болгънас 1930 килограмм, «Пролетарская победа» колхоз—1903 килограмм, Чапаевин нертэ колхоз 1986 килограмм, «Ленинец» колхоз—2054 килограмм үс саадж авсн.

Эн бдрмүдт малин халхин көдлчир КПСС-н ЦК-н декабрьск Пленум секгдх бдр күртл государствд селанэ эдл-ахун эдлүш өлгүнэ джилд даалгевран давулдж күцэхин төлэ, долан жилин хойрдгч джилд зураг дилвүртэгээр күцэхин төлэ дөрлдэ делгүрүлдж, шунлта кевәр көдлджэнэ.

КПСС-н ЦК-н Пленум уклгүнэ дөрлдэг «Пролетарская победа» колхозин ах хөбч Митрофан Шматъкон бригад татсн. Эн бригад 1960 джилд 100 хөн болгънас 135 хургъ, хөн болгънас 6-д килограмм ноос киргъдж авх даалгээр авсн. Эн бригадин члед «Комсомолец» совхозин ах хөбч, Социалистическ Күч-көлснэ Герой Эрднн Бембишевин бригадиг дөрлдэн дуудсн. Нертэ хөбч эн дуудврит авад, 100 хөн болгънас 135 хургъ, хөн болгънас 6,5 килограмм ноос авх болдж хәрү өгсн баяна.

КПСС-н района комитетин бюро—ах хөбчир үүрмүд Шматъкон болн Бембишевин патриотическ седвэрит тасад, эн хөбчирин даалгеврит бригад болгънар, ферм болгънар зөвчлдж кү-

үндэд, 1960 джилд государствд мах, ноос, малин талдан чигн шим-шүүс гаргылгыг икдүүлгүнэ социалистическ дөрлдэ делгүрүлтхэ гиджд совхозмудин болн колхозмудин партин, комсомольск болн профсоюзн организацет завч.

Колхозмудин болн совхозмудин партин организаце күч-көлсчирин күч-көлснн бргмдж дөннэд үүлдвртэ дөрлдэ делгүрүлх зөвтэ.

Болв м а л өсклгүнэ болн малин шим - шүүс гаргылгыг икдүүлгүнэ халхд б а р г д с н дилвүрмүднэ зерчиджд мана эдл-ахусар ода бийнэ зөвәр ик дуту-дунде чигн баяна. Зарм колхозмуд болн совхозмуд мал өсклгүнэ зурагъан күцэггэд уга. Улгүрн. Сталина нертэ колхоз бод мал өсклгүнэ зурагъан 96 процент, үкр бәрлгүнэ зурагъан 60 процент, гаха—70 процент, хө өсклгүнэ зурагъан 99 процент күцэсн. «Ю ж н ы й» совхоз бод мал өсклгүнэ зурагъан 98 процент, саалин үкр бәрлгүнэ зурагъан 89 процент, гаха өсклгүнэ зурагъан 41 процент күцэсн. Сталина болн Чапаевин нертэ колхозмуд государствд бөдг өлгүнэ даалгевран күцэггэд уга. Эн эдл-ахусин партин болн эдл-ахун гардачир эврәннэ колхозмудин болн совхозмудин эконоимид сулар шилтэд, малин шим-шүүс гаргылгыг икдүүлгүнд йоста гидг оньган тавад уга йовна.

Долан жилин хойрдгч джилд зураг дилвүртэгээр күцэхд кегртэ эв-аргнэ маднд цугтан баяна. Энүнэ төлэ партин, советск болн эдл-ахун органсин гәрдврит саярүлэд, производств болн күч-көлс бүрдэлгүнэ ясад, күч-көлснн ик гидг гүджрлт гаргъад, улм саянар көдлх кегртэ. Совхоз, колхоз болгын малан бүрн-бүтәр, таргын-цадхлнгар үвлэс гаргъхиг, эдл-аху болгын хаврин тәрэнд кондиционн чинртэ цеврлгджд, беа кегдсн буудян актэ баяхиг күцх кегртэ.

Мана района күч-көлсчир селанэ эдл-ахун эн джилит нертэ кевәр төгскхд магъд уга. Колхозмудин болн совхозмудин көдлчирин күч-көлснн болн политическ бргмдж—производствени шин дилвүрмүд күцгдхнн тускар герчдлжэнэ.

И. ИЛЬИН.

КПСС-н Западн района комитетин ссглчир.